Kansaneläkelaitoksen lausunto koskien asiantuntijalausuntopyyntöä KAA 2/2024 vp Kannabis lailliseksi, säännellyksi ja verolle

Kansaneläkelaitos lausuu edellä mainitun lausuntopyynnön johdosta seuraavaa:

Markkinoilla on nykyään yksi kannabidiolia sisältävä valmiste, joka on sairausvakuutuksesta korvattava. Kannabinoideja sisältävä valmiste ei ole korvattava.

Kannabidioli on rajoitetusti peruskorvattavaa ja rajoitetusti erityiskorvattavaa Lennox-Gastautin ja Dravet'n oireyhtymiin sekä tuberoosiskleroosiin liittyvien epileptisten kohtausten hoidossa seuraavin edellytyksin.

Erityiskorvausoikeus myönnetään erikoissairaanhoidon epilepsiaa hoitavasta yksiköstä annetun B-lausunnon perusteella

- Lennox-Gastautin tai Dravet'n oireyhtymään liittyvien epileptisten kohtausten hoitoon yhdistelmähoitona klobatsaamin kanssa vähintään 2-vuotiaille, kun
  - kohtauksia ei ole saatu hallintaan tavanomaisilla hyvän hoitokäytännön mukaisilla epilepsialääkkeillä.
- tuberoosiskleroosiin liittyvien epileptisten kohtausten hoitoon lisälääkkeenä vähintään 2-vuotiaille, kun
  - kohtauksia ei ole saatu hallintaan tavanomaisilla hyvän hoitokäytännön mukaisilla epilepsialääkkeillä.

Lausunnossa on sairautta ja sen aiempaa hoitoa ja hoitotuloksia koskevien tietojen lisäksi esitettävä hyvän hoitokäytännön mukainen hoitosuunnitelma sekä kuvaus epileptisten kohtausten määrästä ja esiintymistiheydestä. Korvausoikeus myönnetään ensimmäisellä kerralla yhdeksäksi kuukaudeksi. Hoidon teho arvioidaan ensimmäisen kerran hoidon kestettyä 6 kuukautta.

Jatkokorvausoikeus voidaan myöntää määräaikaisena hoitosuunnitelman edellyttämäksi ajaksi, kuitenkin kerralla enintään kolmeksi vuodeksi, jos kohtauksia on 30 prosenttia vähemmän kuin lähtötilanteessa.

Perustoimeentulotuen toimeenpanossa Kansaneläkelaitos tukeutuu lääkevalmisteen tarpeellisuutta toimeentulotuessa arvioidessaan kansallisiin hoitosuosituksiin, jotka perustuvat tutkimusnäyttöön. Näin myös arvioitaessa lääkekannabisvalmisteiden käyttöä pitkäaikaisen kivun hoidossa. Tällä hetkellä kansalliset hoitosuositukset ja tutkimusnäyttö eivät tue hoitoa lääkekannabisvalmisteella pitkäaikaisen kivun hoidossa.

KANSANELÄKELAITOS
PL 450, 00056 KELA
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi

FOLKPENSIONSANSTALTEN
PB 450, 00056 KELA
Telefon 020 634 11
fornamn.efternamn@kela.fi

Kansaneläkelaitokselle kohdistettuihin kysymyksiin Kansaneläkelaitos vastaa seuraavasti:

- Miksi olette uhkailleet kannabista lääkkeeksi määrääviä lääkäreitä ilmoituksella Valviraan toimeentulotukiasiakkaiden kohdalla?

Kansaneläkelaitos ei ole uhkaillut, vaan ainoastaan ennakolta informoinut, että sillä on oikeus ilman Valviran pyyntöäkin tarvittaessa tehdä ilmoitus Valviralle, mikäli lääkäri toimii tavalla, joka edellyttää ilmoituksen tekemistä. Kansaneläkelaitos tekee Valviralle ilmoituksia laissa mainituissa tilanteissa, ja on Valviran tehtävä arvioida, mihin toimenpiteisiin mahdolliset ilmoitukset johtavat. Ilmoitusten tekemisessä on kyse normaalista viranomaistoiminnasta, joka ei kohdistu erityisesti toimeentulotukiasiakkaisiin tai näitä hoitaviin lääkäreihin.

- Miksi ette hyväksy yksityislääkärin kirjoittamaa reseptiä toimeentulotuessa, kun reseptien kirjoitus on Valviran toimesta estetty julkisella puolella?

Kansaneläkelaitoksen vastuulle kuuluu perustoimeentulotuen toimeenpano. Kansaneläkelaitos voi arvioida yksittäistapauksessa terveydenhuoltomenojen perusteen ja määrän tarpeellisuutta perustoimeentulotuen näkökulmasta. Kansaneläkelaitos voi tarpeellisuusarvioinnissaan ottaa huomioon, onko lääkettä määrättäessä huomioitu yleisesti hyväksytty hoitokäytäntö ja tutkimusnäyttö ottaen kuitenkin huomioon asiakkaan kokonaistilanne. Kun lääke on määrätty yleisesti hyväksytyn hoitokäytännön mukaisesti, lääkkeen huomioiminen terveydenhuoltomenona perustoimeentulotuessa ei ole riippuvainen siitä, onko se määrätty julkisella puolella vai yksityislääkärin toimesta.

Mia Helle
Yksikön päällikkö
Kela, etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö